USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Radovana Havelce a soudců JUDr. Tomáše Rychlého a Mgr. Michala Bobka v právní věci žalobce: **I. S.** zastoupeného JUDr. Matějem Šedivým, advokátem se sídlem Praha 1, Václavské náměstí 21, proti žalovanému **Ministerstvu vnitra**, se sídlem Praha 7, Nad Štolou 3, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 13. 5. 2022, č. j. 20 Az 16/2021 – 46,

takto:

I. Kasační stížnost **se odmítá.**

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

[1] Rozhodnutím ze dne 21. 1. 2021, č. j. OAM-731/ZA-ZA11-ZA10-2020, žalovaný neudělil žalobci mezinárodní ochranu podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“). Proti tomuto rozhodnutí brojil žalobce žalobou, kterou Městský soud v Praze rozsudkem ze dne 13. 5. 2022, č. j. 20 Az 16/2021-46, zamítl.

[2] Z hlediska skutkového stavu věci vycházel krajský soud ze zjištění, že žalobce podal dne 20. 10. 2020 žádost o udělení mezinárodní ochrany, v rámci níž mj. uvedl, že je svobodný, bezdětný, bez náboženského vyznání, nebyl členem žádné politické strany, pouze v rámci prezidentských voleb konaných v roce 2012 působil za stranu Jabloko jako pozorovatel v N. v P. Ruskou federaci (dále jen „Rusko“) opustil v roce 2018, podal si přihlášku na ČVUT v Praze, kam byl přijat; poté pobýval částečně v Německu a v ČR, od června 2019 převážně jen v ČR; naposledy byl v Rusku 19. 10. 2019. V ČR pobýval na základě studentského víza, jehož platnost vypršela dne 7. 9. 2019. Následně mu byl vydán výjezdní příkaz na jeden měsíc; žalobce ovšem z ČR ale nevycestoval, což vysvětlil tím, že by musel na dlouhou dobu zůstat v Rusku, čemuž se snažil vyhnout. Svou žádost o mezinárodní ochranu odůvodnil tím, že se v Rusku necítí bezpečně, neboť v roce 2017

byl přijat zákon týkající se informací, jež by mohly urazit věřící. Sám žalobce byl do roku 2012 aktivní na sociálních sítích ve skupině ateistů a v této souvislosti na svém profilu zveřejnil fotomontáže o patriarchu Kirillovi; ty byly sice následně odstraněny, ale dle tvrzení stěžovatele je možné je nadále dohledat. Kvůli těmto příspěvkům na sociálních sítích se jej v březnu 2018 snažili kontaktovat nějací lidé, pravděpodobně od policie, načež si změnil zaměstnání, telefonní číslo i místo pobytu. V trestním rejstříku (který si vyžádal přes konzulát Ruské federace v Praze) nemá žádný trestní záznam. Žalobce dále tvrdil, že ve vlasti neměl žádné konkrétní problémy, jen v roce 2018 policie nechala u souseda papír, v němž bylo uvedeno, aby se dostavil na konkrétní místo a vysvětlil zde příspěvky zveřejněné na sociálních sítích. Problémy kvůli rase, národnosti, náboženství, pohlaví, příslušnosti k sociální skupině či politickému přesvědčení měl dle svých slov pouze z důvodu zveřejněných předmětných fotomontáží. Příbuzné nikdo nekontaktoval, v zemi původu nemají žádné problémy. Ve správním spise jsou dále založeny dokumenty obsahující informace o bezpečnostní a politické situaci v Rusku a o dodržování lidských práv v této zemi. Z fotokopie cestovního dokladu dále vyplývá, že od března 2018 žalobce vstoupil na území Ruska nejméně v pěti případech a opustil toto území nejméně v šesti případech.

[3] Pokud jde o právní hodnocení věci, městský soud konstatoval, že žalovaný zjistil skutkový stav v potřebném rozsahu, zajistil dostatek informací a srozumitelně uvedl, že žádost o udělení mezinárodní ochrany považuje za účelovou s ohledem na dobu podání této žádosti poté, co žalobci bylo ukončeno pobytové oprávnění, a byla mu uložena povinnost opustit území ČR. Žalobce jako stěžejní důvod pro udělení mezinárodní ochrany uvedl obavu z pronásledování z důvodu zveřejnění fotomontáží s protináboženskou tématikou. Městský soud tomuto názoru žalobce nepřisvědčil a konstatoval, že žalobce nečelil pronásledování ve smyslu § 4 odst. 2 zákona o azylu ve spojení s čl. 9 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2011/95/EU, což žalovaný dostatečně zdůvodnil. Ačkoliv městský soud vyslovil nesouhlas se závěrem žalovaného, že zveřejnění pěti příspěvků v roce 2012 „*není možné považovat za zastávání nějakého názoru*“ a naopak připustil, že „[i] *ojedinělý projev názoru bude možné za určitých okolností hodnotit jako zastávání určitých názorů ve smyslu ustanovení § 12 písm. b) zákona o azylu*“, za podstatné označil individuální posouzení každého případu. K tomu uvedl, že z tvrzení žalobce, podle kterého ho v březnu 2018 hledaly neznámé osoby (pouze dle žalobcových domněnek se jednalo o policisty) nelze bez dalšího dovodit, že by se jednalo o skutečnost, která by zakládala odůvodněný strach žalobce z pronásledování dle zákona o azylu. Podle názoru městského soudu není přiměřeně pravděpodobné, že by státní orgány Ruska měly o žalobce v budoucnu projevit zájem a pronásledovat ho, a to i s ohledem na zjištění, že žalobce zemi opakovaně navštívil a pobýval zde (minimálně šestkrát od března 2018 a z Ruska bez problémů vycestoval) a také s přihlédnutím k neurčitosti tvrzeného kontaktu s neznámými (blíže nespecifikovanými) osobami, které se žalobce (potažmo jeho rodinu) nepokusily opakovaně kontaktovat. Žalobcem sdělené obavy z pronásledování je třeba považovat za neopodstatněné a založené jen na subjektivních domněnkách; nebyl proto naplněn azylový důvod dle § 12 písm. b) zákona o azylu. Dále městský soud uvedl, že navrhovaný důkaz *případem M. M.* se netýkal přímo žalobce, nemohl tak přispět k objasnění věci, a tudíž jej nebylo nutné provádět. Ani námitky brojící proti závěrům

žalovaného o účelovosti podané žádosti neshledal městský soud důvodnými, neboť závěr o účelovosti žádosti nebyl sám o sobě důvodem pro neudělení mezinárodní ochrany. Městský soud dodal, že institut mezinárodní ochrany nemůže nahrazovat postupy cizineckého práva, zejména podle zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů. V průběhu správního řízení žalobce neuvedl ani žádné skutečnosti, naplňující důvody dle § 13 a § 14 zákona o azylu.

[4] K namítané nepřezkoumatelnosti rozhodnutí žalovaného, spočívající v nedostatečném posouzení reálného nebezpečí a vážné újmy hrozící žalobci, se městský soud ztotožnil s odůvodněním rozhodnutí žalovaného na str. 10 až 13, podle kterého žalobce neuvedl žádné skutečnosti, z nichž by vyplývaly důvodné obavy hrozícího nebezpečí vážné újmy ve smyslu § 14a zákona o azylu a ani důvody naplňující azylový důvod dle § 14b tohoto zákona. V souladu s čl. 46 odst. 3 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/32/EU ze dne 26. 6. 2013 (zásada *non-refoulment*) posuzoval městský soud i okolnosti, které nastaly po vydání napadeného rozhodnutí, spočívající v existenci ozbrojeného konfliktu mezi Ruskem a Ukrajinou; k tomu dodal, že tento konflikt probíhá pouze na území Ukrajiny, žalobci tak v případě návratu nehrozí vážná újma; žalobce navíc nežil v ani v blízkosti hranic Ruska s Ukrajinou.

[5] Proti tomuto rozsudku podává žalobce (dále jen „stěžovatel“) kasační stížnost, kterou podřazuje pod důvody podle § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“).

[6] Stěžovatel předně uvedl, že vzhledem k aktuální situaci mu v případě návratu do vlasti hrozí postih. Namítá, že *napadené rozhodnutí* (míněno zřejmě rozhodnutí žalované – pozn. NSS) se nijak nevěnuje politické aktivitě stěžovatele ve straně Jabloko, v níž se mj. angažoval také *„opoziční předák Navalny“*, který byl po bezprostředním návratu do vlasti vzat do vazby a odsouzen. Rusko v současné době přijalo legislativu potírající jakékoliv protistátní a protiválečné aktivity, tudíž dle stěžovatele by *„obdobný postup byl fakticky uplatňován i v době posouzení žádosti“*. Stěžovatel je přesvědčen, že Rusko nikdy neposkytovalo ochranu lidským právům a potíralo jakékoli projevy jdoucí proti náboženství či vládnoucí straně; vzhledem k událostem v roce 2022 má stěžovatel za to, že je nezbytné *„vrátit řízení do nalézací fáze“*. Rozhodnutí žalovaného je dle jeho názoru v rozporu s § 68 odst. 3 správního řádu, jelikož se nijak nevypořádává s politickou aktivitou stěžovatele, na uplatněné žalobní námitky žalovaný reagoval selektivně (nikoliv nejdříve izolovaně a následně ve vzájemném kontextu). Stěžovatel v této souvislosti odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 5. 2007, č. j. 4 Ads 17/2007 – 66, v jehož odůvodnění je pojednáno o způsobu, jakým mají být v rozhodnutí vypořádána skutková zjištění; dle jeho názoru rozhodnutí žalovaného těmto požadavkům neodpovídá, neboť není zřejmé, jak žalovaný hodnotil důkazy (izolovaně i ve vzájemném kontextu). Dle názoru stěžovatele z dokazování vyplynulo, že je stěžovatel pronásledován pro své politické postoje, což v něm vytváří legitimní pocit obavy, který byl žalovaným bagatelizován.

[7] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti v plném rozsahu odkázal na odůvodnění svého rozhodnutí i napadeného rozsudku městského soudu. K námitce, týkající se nedostatečného posouzení politické angažovanosti stěžovatele ve straně Jabloko, uvedl, že ta byla ve správním rozhodnutí dostatečně přezkoumána a stěžovatel v tomto směru v žalobě ničeho nenamítal. Rovněž namítaná nepřezkoumatelnost nebyla vytýkána konkrétně, ale pouze obecně. Žalovaný proto navrhuje, aby byla kasační stížnost odmítnuta pro nepřijatelnost.

[8] Nejvyšší správní soud se kasační stížností zabýval nejprve z hlediska její přípustnosti [§ 104 *in fine* s. ř. s.], neboť pouze přípustná kasační stížnost může být soudem projednána věcně.

[9] S ohledem na to, jakým způsobem je stěžovatelem formulována kasační argumentace, považuje Nejvyšší správní soud za nutné připomenout, že řízení ve správním soudnictví, včetně řízení o kasační stížnosti, je ovládáno dispoziční zásadou. S výjimkami uvedenými v § 109 odst. 4 větě za středníkem s. ř. s. je tak Nejvyšší správní soud vázán důvody uvedenými v kasační stížnosti (§ 109 odst. 4 věta před středníkem s. ř. s.), a proto obsah stížnostních bodů a kvalita jejich odůvodnění v kasační stížnosti do značné míry předurčují obsah rozhodnutí kasačního soudu (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 6. 2005, č. j. 7 Afs 104/2004 – 54). Rozsudek krajského soudu je tedy přezkoumáván v intencích kasačních námitek, se zřetelem k důvodům obsaženým v § 103 odst. 1 s. ř. s. Je nutno zdůraznit, že kasační stížnost je opravným prostředkem proti pravomocnému rozhodnutí krajského soudu (§ 102 s. ř. s.) a důvody, které v ní lze s úspěchem uplatnit, se tak musí upínat právě k tomuto rozhodnutí (viz usnesení tohoto soudu ze dne 3. 6. 2003, č. j. 6 Ads 3/2003-73). Jinými slovy, „[u]*vedení konkrétních stížních námitek* [...] *nelze nahradit ani zopakováním námitek uplatněných v odvolání nebo v žalobě, neboť odvolací a žalobní námitky směřovaly proti jiným rozhodnutím, než je rozhodnutí přezkoumávané Nejvyšším správním soudem*“ (viz rozsudek tohoto soudu ze dne 26. 10. 2007, č. j. 8 Afs 106/2006-58).

[10] Stejně jako v jiných sporných řízeních je i v řízení o kasační stížnosti stěžovatel *dominus litis*. Je tedy výlučně v jeho dispozici, vymezit cestou formulace kasačních námitek konkrétní rozsah přezkumu napadeného rozhodnutí krajského soudu kasačním soudem. Takto formulovanými kasačními námitkami je Nejvyšší správní soud vázán; nad jejich rámec může přihlédnout toliko k vadě zmatečnosti v řízení před krajským soudem nebo nepřezkoumatelnosti rozhodnutí krajského soudu (viz § 109 odst. 4 s. ř. s.).

[11] Z obsahu kasační stížnosti, rekapitulovaného v odst. [6] výše, je zřejmé, že stěžovatel nikterak nepolemizuje se závěry vyslovenými v napadeném rozsudku krajským soudem, ale namítá deficity skutkových zjištění žalovaného a celkové zhodnocení skutkového stavu věci v rozhodnutí o žádosti o mezinárodní ochranu. Jak již bylo vyloženo v odst. [9] výše, takové námitky nelze podřadit pod žádný z kasačních důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s., neboť nesměřují proti rozsudku krajského soudu, který má být kasačním soudem přezkoumán. Nepřípustnost takové kasační argumentace je ještě umocněna tím, že stěžovatel požaduje, aby se kasační soud zabýval zcela novou

argumentací, kterou neuplatnil ani v řízení před krajským soudem (srov. žalobní námitky založené na hrozbě pronásledování z důvodu publikování protináboženských fotomontáží, které byly krajským soudem vypořádány způsobem popsaným v odst. [2] až [4] výše a nyní nově uplatněná argumentace o angažovanosti stěžovatele ve straně Jabloko).

[12] Z výše uvedených důvodů je zřejmé, že kasační stížnost stěžovatele je v celém rozsahu nepřípustná, neboť se opírá výlučně o jiné důvody, než které jsou uvedeny v § 103 odst. 1 s. ř. s. (viz § 104 odst. 4 s. ř. s.). Nejvyššímu správnímu soudu proto nezbylo, než kasační stížnost pro nepřípustnost postupem podle § 46 odst. 1 písm. d) s. ř. s., ve spojení s § 104 odst. 4 s. ř. s., za použití § 120 s. ř. s., odmítnout.

[13] Vzhledem k tomu, že kasační stížnost byla odmítnuta, nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti (§ 60 odst. 3 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s.).

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3 s. ř. s.).

V Brně dne 29. prosince 2022

Mgr. Radovan Havelec
předseda senátu